

pripravnejša nego katera koli druga razsvetljava. Ugoden vpliv električne svetlobe na rast cvetlic je dejansko pokazal Bronold iz sv. Vida na Nižjem Avstrijskem, ki je v rotundi vzpostavil različne cvetlice, katere so vzrastle deloma v dnevni, deloma v električni svetlobi. Cvetlice, vzrastle v električni svetlobi, bile so večje in bolj razvite nego druge.

(Konec prih.)

Nove muzikalije.

VI.

Skladbe Avgusta Arminija Lebana itd. se imenuje skla-
deb pokojnega rodovitnega skladatelja najnovejši zvezek, katerega je
izdal in založil te dni podjetni g. Janko Leban, brat pokojnega skla-
datelja, sedaj učitelj v Lokvi (Corgnale) na Krasu, via Divača. Vsebina
zvezka, katerega sta natisnila prav lično tiskarja Klein in Kovač v Ljub-
ljani, je pa ta: I. Slovenska deklica (bes. Fleischmannove), mešan
zbor. II. Oj tih o (bes. Boris Miranove), moški četverospjev. III. V vese li
družbi (bes. Boris Miranove), moški zbor. IV. Kislica sladka.
(Bes. Ratko Brusove), mešan zbor. V. Nagrob nica (besede Baptista-
Krsnikove), moški zbor. VI. Doli v kraji (besede Baptista-Krsnikove),
moški zbor. VII. Umrli deklici (bes. Janko Lebanove), moški četvero-
spjev. VIII. Ostan i mu, ostan i zvesta! (besede Boris Miranove),
samospjev za mezzo-sopran ali bariton s spremljevanjem na harmoniji.

Lebanu se podtika, da se je učil iz talijanskih in nemških virov.
Kar se prvega tiče, moram priznavati, da nisem jaz tega mnenja; tudi
pokojni Mugnione, izvrsten kapelnik v Gorici in vrl talijansk muzik,
bil mojega prepričanja. Kar pa je na drugem, mislim, da se Leban
precej približuje Mendelssohnu, vsaj v milini in neki vzvišenosti, katera
je bila omenjenemu mojstru lastna. S tem pa ne trdim, da bi Leban
posnemal Mendelssohna, kajti originalnosti pri njem nikakor ne pogre-
šamo. Da pa se je po klasičnih uzorih izobraževal, to mu služi v čast.
Saj so se tudi najsvetlejše zvezde na muzikalnem obnebj — mojstri
Beethoven, Mozart in Haydn — na Bachovem solnci ogrevali, in kdo
jim šteje to v greh? — Prav Haydn je večkrat trdil, da se mu je za vse,

kar zna, Bachu zahvaljevati, in Bach sam se je o svojem učenci Krebsu, kateri se v skladbah najbolj z Bachom jednači, pohvalno izrazil rekoč: „Der einzige Krebs in meinem Bache.“

S tega stališča Lebana presojujé morem trditi, da so rečeni napevi Lebanovi prav izborni, pravilno, čisto in jasno harmonizovani, sploh mnogo boljši od prej izdanih. Skladbe vse so vsebini teksta jako primerno zložene; nekatere lahko, druge teže izpeljive, a vendar ne toliko, da bi delale našim pevskim zborom preglavico. Hvalno mi je omenjati tudi to, da je g. založnik iz bogate zapuščine pokojnega skladatelja izbral prav primerne napeve za mešane in moške zборе.

Najbolj mi v tem zvezku ugaja „Nagrobница“, katero je skladatelj, sluteč bližnjo smrt, na Silvestrovo 1878. l. sam sebi napisal. Zato pa je tudi napev tako globoko-ginljivo doneč, da ti prisili nehoté solze bridke žalosti v oči. Ob kratkem rečem, da je ta zvezek vsega priporočila vreden in da nikomur ne bode žal za 40 kr., katere stoje v resnice vrli napevi pri založniku. Slovenski glasbeniki, sezite po njih, da bode mogel požrtvovalni založnik nas kmalu zopet oveseliti z novim zvezkom Avgust Lebanovih skladb!

VII.

Cecilija. Cerkvena pesmarica. Po naročilu „Cecilijinega društva v Ljubljani“ uredil Anton Foerster. Izdala in založila družba sv. Mohorja v Celovci. I. del 1883.

Ravnokar nam je slavna družba sv. Mohorja podala razven družih koristnih knjig tudi omenjeno pesmarico, katero je vsak zavedni Slovenec, osobito pa vsak cerkveni glasbenik težko pričakoval.

Ne bodem na drobno našteval bogate vsebine prekoristne te pesmarice, ker je že tisočim znana; izpregovoriti hočem le o muzikalni vrednosti pesmarice. Težavno delo je bilo z uredovanjem gospodu Foersterju naloženo, prvič z ozirom na to, ker mu je bilo treba sestavljati razne stare in nove napeve za občno cerkveno rabo; drugič zato, ker mu je bilo ustrezati izobraženemu pevovodji, pa tudi želji in spačenemu ukusu ljudstva. To svojo vsestransko nalogo pa je g. Foerster tako spretno rešil, da bi jaz, ko bi ne bilo hudobno, Kranjski zavidal, da si je umela pridobiti tacega glasbenega velikana. Naj se mi ne očita, da imam za g. Foersterja samo kadilo! Sodim g. Foersterja samo po njegovih umotvorih, katere visoko cenim, ne oziraje se na osobo, katere celó ne poznam. Trdim, da je Foersterjeva harmonizacija pesnij v pesmarici izvrstna,

dostikrat drzna, a vselej pravilna. Posluževal se je na mestih $\frac{f}{4}$ soglasov, (katere je pa seveda vselej pravilno vpeljal) menda zato, da bi ustregel celó onim kričačem, ki hrepené po kvart-sekstnih soglasih jednako Izraelcem po egiptovskih loncih mesa, česna in čebule. Mnogo starejših napevov, o katerih je bilo misliti, da ni mogoče kaj pametnega iz njih narediti, oživelo je pod izvrstnim peresom Foersterjevim na novo, dobivših novo harmonizacijo. Primoran je bil sicer g. urednik mnogo takih napevov očistiti vratolomnih skokov, ritmičnih napak itd., a vse to brez najmanjše škode originalnosti; tudi je vse napeve v take tonovske načine transponiral, da jih bode možno lahko popevati. Čestitam torej g. Foersterju in slavnima društvoma, ki sta pripomogli, da smo dobili Slovenci to neprecenljivo knjigo, katera naj bi po vrednosti zaslovela še tudi prav daleč zunaj slovenskih mej.

Danilo Fajgelj.

Slovenski glasnik.

Miklošičevim učencem in čestiteljem. Odbor za Miklošičevo slavnost na Dunaji prosi vse bivše učence Miklošičeve in vse tiste gospode, ki se pečajo s slavistiko, naj blagovolijo svoje fotografije v obliki navadnih vizitnic za „**Miklošičev album**“, kateri se slavnemu učenjaku in jubilarju pokloni 20. novembra t. l., kar najhitreje poslati na Dunaj pod naslovom: „**Akademický spolek, Wien, VIII. Nendeggergasse 23**“ ali pa „**Akademično društvo Slovenija, Wien, I. Universität**“.

Ivan Macun †. Iz Gradca nam dohaja naznanilo, da je ondu 27. oktobra t. l. umrl slovenski in hrvaški pisatelj **Ivan Macun**, profesor na ondodni I. državni gimnaziji. Ivan Macun je bil porojen v Trnovcih blizu Pesnice l. 1821., gimnazijo je dovršil v Mariboru, filozofične nauke v Gradcu l. 1844; potem je bil gimn. suplent v Celji in v Trstu, profesor v Zagrebu, v Ljubljani, spet v Zagrebu in od l. 1870. Gradcu. Pisal je mnogo po raznovrstnih slovenskih, hrvaških in nemških listih. Najimenoitnejše knjige njegove so te: 1. *Cvetje slovenskiga pesništva*. V Trstu 1850, 8, 270 str. Knjiga poleg teoretičnega nauka o pesništvu obseza antalogijo iz slovenske in starejše hrvaške pesniške literature ter je dobro došla slovenskim srednjim šolam v začetku petdesetnih let, ko še ni bilo slovenskih beril. 2.) *Kratak pregled slovenske literature* sa dodanim riečnikom za Slovence. U Zagrebu, 1863, 16, 102 str. sestavljen po spisu, katerega je Macun o slovenski književnosti spisal za Riegerjev naučni slovník. 3.) *Književna zgodovina slovenskega Štajerja*. V Gradcu 1882, 8, 181 str. Knjiga, ki nam v nekoliko nedovršeni obliki podaje mnogo zanimivega in deloma čisto novega gradiva. — 4.) *Obliko-*